

NICOLFOR CRAINIC

ȚARA DE PESTE VEAC

P O E S I I

EDIȚIA II
A CINCEA MIE

C U G E T A R E A

787

NICHIFOR CRAINIC

ȚARA DE PESTE VEAC

P O E S I I

EDIȚIA II
A CINCEA MIE

Vladimir Logani

CUGETAREA - GEORGESCU DELAFRAS

1001 - 2 - 940

ȚARA DE PESTE VEAC

Gândiriștilor

ȚARA DE PESTE VEAC

Spre țara lui Lerui-Ler
Nu e zbor nici drum de fier, —
Numai lamură de gând,
Numai suflet tremurând
Și vâslaș un inger.

Spre țara de peste veac
Nesfârșire fără leac,
Vămile văzduhului,
Săbiile Duhului
Pururea de strajă.

Sus! pe sparte frunți de zei,
Șovăielnici pași ai mei!
Piscuri de 'ntrebări — momâi
Să-mi rămână sub călcăiu
Și genuni de zare!

În țara lui Lerui-Ler
Năzuiesc un colț de cer.
De-oi găsi, de n'oi găsi]
Nimenea nu poate ști —
Singur Lerui-Ler.

CÂNTECUL DUNĂRII

Dunăre, Dunăre, drum legănat,
Drum fără pulbere și fără leat,
Du-ne spre apele mediterane
Dorul izvoarelor după oceane.

Dunăre, Dunăre, drum către larg,
Valuri de valuri în goană se sparg,
Neamuri de neamuri cu valul și vântul...
Noi—stăm cu doinele și cu pământul!

Dunăre, Dunăre, drum fără glod,
Du-ne vapoarele grele de rod,
Inima neamului nostru e 'n grâne:
Dăruie-o lumii flămânde de pâne.

Dunăre, Dunăre, drum de alean,
Du-ne izvoarele către ocean,
Scaldă-ne sufletu 'n nemărginire,
Leagăn al dragostei de omenire.

IISUS PRIN GRĂU

Prin grăul copt, pe unde-aleargă
șerpuitoarea mea cărare
Ce scapătă departe 'n aur
de glorioasă inserare.

Mi s'a părut că treci, Iisuse,
precum treceai pe vremea ceea
Gustând în mers prietenia
pescarilor din Galileea.

Pe părul tău, incununându-l,
jucă o flacără bălaie
Și soarele muiă veșmântul
drumeților în vâlvătaie.

Vorbiai... și inimile toate
se aninau de vorba ta
Și le purtai ca o podoabă
de ciucuri prinsă la manta.

Că vorba ta era mai dulce
ca rodiile din Edom
Și 'nomeneà dumnezeirea
și îndumnezeià pe om.

Treceai... și sângerà în tine
prigoana crudelor sinedrii.
În zări vă așteptau gigantici,
cu crengi ocrotitoare, cedrii.

Iar eu părea că merg în ceata
de ucenici și ucenice
Și sfarăm și eu, pentru cină,
cu palmele-amândouă, spice.

Eram, socot, prea mult al lumii
și prea puțin al vrerii tale
Că pământeană grijă, Doamne,
m'a 'ntârziat, stingher, pe cale.

Pe-acelaș galben grâu coboară
acelaș glorios apus,
Dar n'aud vorbele-ți pe care
evangheliștii nu le-au spus.

Trecură veacuri, și cu ele
că treci din nou mi s'a părut
Și-ți caut urma luminoasă
în lutul moale s'o sărut.

RUGĂ DE TOAMNĂ

Aglai

RUGĂ DE TOAMNĂ

Ingăduie-mi stingerea unui copac
Când foile, toamna, i se desfac
Și vinete, galbene, roșii și arse
Par sfârcuri de flacări din torțe intoarse.

Copacul e, toamna, un fel de Seneca
Și creanga ce frunza și-o sângeră e ca
Un braț care picură sânge 'nțelept,—
Dar trunchiu 'n albastru stă falnic și drept.

Ingăduie-mi stingerea unui copac,
In gânduri, ca el în frunziș, să mă 'mbrac
Cunună de flacări arzând în prăpăd,
Pe toate odată să mi le mai văd.

Și 'n vreme ce pruncii veni-vor încoace
Cu flacări din gândul căzut să se joace,
Eu, creștet gol pe albastrul înalt,
Să re'nmguresc pentru veacul cellalt.

RECULEGERE

Drumuri cu domoale intoarceri acasă,
Asfințit de soare pe lame de coasă,
Prosternări de sălcii și mesteacănii, boare
De azimă caldă scoasă din cuptoare,
Aburit de inimi cântec tremurat,
In urmă departe deal însingurat,
Seară ca o rasă de călugăriță
Innegrind tăcut pe brațe de troiță,
Răsărit de stele, umbră de grădini,
Suflet de crăițe și de rosmarini...

Sezi puțin pe culme să privim de sus
Hornurile fumegând, după apus ;
Fumul casei noastre 'n marginea cealaltă
E mai 'nalt și face seara și mai 'naltă ;
E mai drept și mai albastru și mai clar—
Parcă tămâiază stelele de jar.

CÂNTEC DE PESCAR

Imi pari un păstrăv auriu
Prin apa vremii fulgerând
Și săgetând
Talazul străveziu.

Adesea te oprești în vad
Și brațele spre tine 'ntind,
Dar ele șovăie și cad:
Ești prea frumos ca să te prind.

Eu sunt pescarul răbduriu
Și țintuit pe mal
De tine — fulger auriu
Adus de val și dus de val.

TERȚINE PATRIARHALE

O casă — visul alb din anii duși —
Imi pare că se pleacă răzătoare
Pe-al Argeșului leneș lunecuș.

Albastru cer și câmp bătut de soare
Și rapiță 'nflorită 'n luna Maiu,
Ce schimbă șesu 'n mare de vâlvoare.

Și de-ar fi fost să fii cum nu erai,
Uniți ca două versuri într'o rimă
Prin tine eu, prin mine tu trăiai

Acolo 'n casa albă și intimă,
Sub crengi încovoiate de belșug,
Pătrunși de-adânca viață unanimă.

Cu gândurile-albine care fug
Și fericirea noastră — strop de miere —
Din inima câmpiilor o sug.

Cu nopți păienjenite de veghere
In care tu să țeși din bořangic
Ștergare fine ca o adiere

Să 'mbraci icoana vr'unui mucenic
Cum mama mea făcea odinioară
Când eu eram neștiutor și mic.

Și călători trudiți pe drum de țară
La noi să poposească rând pe rând
Să guste vorba ta familiară.

Zăvozii noștri să-i privească blând
Cu ochii umeziți de duioșie...
Și 'n praf, printre drumeți, amestecând

Dumnezeasca lor epifanie,
Ca 'n vechile balade ciobănești
Sân-Petru cu Moș-Dumnezeu să vie;

Și tu, la fel de bună, să-i cinstești
Cu miere și cu azimă bălană
Ca pe-orășicare oaspeți omenești.

Iar ei, cu stropi scânteietori pe geană,
Să rădă dulce 'n barbă — oarecum
De neștiința noastră pământeană.

Și sub amurg să plece iar la drum.
Din zări adânci solarul jărăgaiu
Să-i tăinuie 'ntr'o glorie de fum...

O, de-ar fi fost să fii cum nu erai...

«CANTEC DE MUNTE

Lui Lucian Blaga

CÂNTEC DE MUNTE

Cu bradul mă absoarbe 'naltul cer
Și cânt cu scorbura când vântul bate,
Dorm cu tăcerile 'n singurătate
Și cu ecoul pe coclauri pier.

Mă 'mprăștiu cu lumina ce se pierde
Strivită prin frunzarele de sus
In codrul ce din zori până 'n apus
Miroase-a putred și miroase-a verde.

Cu piscul razim nori de fruntea mea
Și zac in văi cu florile deavalma,
Cu ramurile 'ntind spre boltă palma
Să legăn păsări, ca 'ntr'un cuib, în ea.

Ferigă ce te zbați fără-alinare,
Eu vreau pe stânci cu mușchiul să rămân,
Dar cu izvoarele m'adun și mân
Cu ele către mare, către mare.

CĂLĂTORUL

Îți stau în drum: o casă, iar drumu-i veacul meu.
Ești osândit, o Doamne, să rătăcești mereu
Și pragul meu, smeritul, să nu mi-l poți atinge
Că inima-mi te roagă, dar mintea te respinge.
E roaba ta 'nlăuntru și ți-a gătit de mas.
Din besna depărtării te-appropii pas cu pas.
Te-așteaptă moale, caldă, odihna de pe laiți
Și fumegă albastru tămâia în opaiț...
La ușă stă zăvodul și mărăie rânjind

Cu colți ca niște țurțuri de gheață, scârțâind,
Sfărâmă argumente de oase — împotriva-ți...

Tu tremuri, Doamne, 'n poartă, pătruns de ger și crivăț
Inc'o nădejde moartă pe firul mort innozi —

La casele vecine te-așteaptă alți zăvozi.

A M I A Z A

In arie sunt stoguri și auie mașina.
Miragii depărtate își vântură lumina.

Puzderie de gânduri cu grâul vânturăm
Și aerul de flacări abia-l mai respirăm.

Curg toropeli topite ca plumbul, din tărie,
Burează oboseală pe fruntea sângerie.

Dar arșiță e-atâta că soarele de jar
Și el își șterge fața cu-un nor ca un ștergar.

E L E G I E

Lui Ion Pillat

E L E G I E

Aceste vârfuri de molid
Ce picură 'n văzduh rășină,
Aceste vițe ce se 'nclină
Vâltoare verde peste zid
Eu mâine n'am să le mai văd,
Eu mâine n'am să le mai văd.

Aceste stele-călăuze
Surpând din cer vremehicii,
Aceste cupe străvezii
Brumate sângeriu pe buze
Eu mâine n'am să le mai știu,
Eu mâine n'am să le mai știu.

Aceste mâini prietenești
Intr' ale mele cold lăsate
Cu inima ce le străbate,
Aceste mâini prietenești
Eu mâine n'am să le mai strâng,
Eu mâine n'am să le mai strâng.

Și-aceste cântece pe care
Le cânt cu jumătate glas,
(Aceste vetre unde las
Cenușa flacării fugare) —
Eu mâine n'am să le mai cânt,
Eu mâine n'am să le mai cânt.

TROIȚA

Inchini văzduhul tot cu-un trunchiu
Și trei perechi de mâni;
Trudit sub veghea ta 'ngenunchiu,
Troia din bătrâni.

E drumul lung de unde viu,
De unde și de când nu știu,
Iar drumul necălătorit
S' afundă 'n nesfârșit.

Și taina singură i-o știi —
Cu întreite mâni de lemn
Inscrii pe zările pustii
Izbăvitorul semn.

Tu nu ești verde și 'nverzești
Nădejdea veștejită,
Și umbră n'ai și mă umbrești,
Troia zugrăvită.

Și parcă lemnul tău sărac
Deodată se destinde
Și crește uriaș copac
Tot ceru 'n brațe de-l cuprinde.

Sus păsări piruie 'n frunziș,
Jos aur cade 'n luminiș
Pe drum,—pe drumul meu trudit
Din nesfârșit spre nesfârșit.

J G H E A B U L

S'au stins atâtea basme cu bătrânii
Și ani și frunză 'n mâl au putrezit,
Dar suflet viu din sufletul fântânii
Străvechiul lemn cu mușchiu mi l-a 'nverzit.
Din ce adâncuri fără capăt saltă
Eu nu mă 'ntreb, dar caut
Să-l țin curat de mâlul de pe baltă.
Din gura de răcoare a fântânii
Imi curge ca un cântec printr'un flaut;
S'asvârle 'n melodii de vălurele,
Alunecă pe nodurile mele

Și gălgaie 'n gurguiu —
Eu il primesc să-l dărui
Oricui
Și fiecărui.

Amiaza bate 'n neteda câmpie
Ca 'ntr'o tipsie argintie;
Dogoarea fumegă talazuri moi.
E ceasul ars și setea insorită
Se tânguie în mugete de boi.
Pripită, dogorită,
S'adună 'n mii
De turme, de cirezi, de herghelii
Bălângănind tălângi tărăgănat
Și-o jale toropită, de argat.
Te-apropie și bea, făptură arsă,
Că apa mea ce trece nu se trece —
Cu cât o sorbi, mai vie se revarsă
Și tremură mai rece!

Din gura de răcoare a fântânii
Imi curge ca un cântec printr'un flaut,
S'asvârle 'n melodii de vălurele,
Alunecă pe nodurile mele
Și gălgaie 'n gurguiu —
Eu o primesc și-o dărui
Oricui
Și fiecărui.

Dar setea de pe câmp s'a ridicat
Și din albastrul gol
Cad păsări leșinate 'n rostogol
Mai jos, mai răsfirat
Pe sinilia cerului perdea,
Și coborînd cu ea,
Par ciucuri grei ce s'ar fi spânzurat
De tivul ei — și-i moaie 'n apa mea.
Și beau și iarăș suie:
Avânt răsfrânt o clipă în unda mea verzuie...
Dar cum se duc și ciripesc în zbor,
Stropindu-și bucuria din aripa fugară
Pe nesfârșitul zâmbet al cerului de vară,
E apa mea stropită în ciripitul lor.

Din gura de răcoare a fântânii
Imi curge ca un cântec printr'un flaut,
S'asvârle 'n melodii de vălurele,
Alunecă pe nodurile mele
Și gălgaie 'n gurguiu —
Eu o primesc și-o dărui
Oricui
Și fiecărui.

M O L I M Ă

M O L I M Ă

Un dangăt rar de clopot umbrește peste sat.
Salcâmii sunt în floare și molimă e 'n sat.

Cu soarele pe creștet și frunți tăiate 'n dungi,
Ei sapă gropi alături cât leagănul de lungi.

Dece te-arăți puternic în moarte, Doamne, și 'n
Jelanie de mame sfârșite în leșin ?

Dece ucizi rodirile 'n mugure mijind
Și n'aștepți ceasu 'n care, răscoapte, se desprind ?

Vezi tu : aceste brațe au strâns și-au legănat ;
Acum par ramuri care de flori s'au scuturat.

Vezi sâni : adăpară cu lapte cald și viu ;
Fântâna lor va curge deacuma în pustiu.

Un dangăt greu de clopot umbrește peste sat ;
Nori albi din nesfârșitul albastru s'au lăsat

Și parcă ancorează, iar satul e un port
La margine de ceruri, cu clopote de mort.

Și pleacă iarăși norii ca floarea de salcâm :
Corăbii încărcate pentru cellalt tărâm.

DUMINICA

Aici la vad e apa scundă
Și se străvede 'n fund pietriș
Și sunt copii ce se scufundă
Și ies în limpeziș.

Cum rād pe unda verde care trece,
Par nuferi desfăcuți din foi,
Răsfiră 'n mâini talazul rece,
Sunt veseli că sunt goi.

De după norul luminos
De nu știu unde-adus,
Par îngeri să privească 'n jos;
Copiii goi surād în sus.

Și-un stol de porumbiei
Din sânul cerului fierbinte
Scânteie peste apă, peste ei
Ca niște duhuri sfinte.

SUB CURCUBEU

Cu șuieră de lame pe arcer
Furtuna răbufnită 'n gol
Iși ascutea tăișul crunt pe cer.

Și noru 'n ea căzuse mototol
Ca pasărea sorbită
In vâlvătăile unui pârjol.

Părea o minge repezită
Din margine în margine de cer
De-un braț de vijelie 'nebunită.

Și vulturii furtunii l-au rupt cu cioc de fier,
Și fulgerul i se 'mplântă mereu
In trup, ca un hanger.

Apoi căzu 'n adânc furtuna—scurt și greu—
In hău rămase norul, leșinat,
Sub curcubeu.

Cu plumbul suferinții încărcat,
Strivit și vânat șovăia în vid
Aerianul naufragiat.

Dar de din jos, deodată, prin zări ce se deschid,
Un munte—ca o milă imensă de granit—
Spre nor își 'nalță umărul arid.

Și fu o clipă de surâs nemărginit
Când, doborit de chin, s'a răzimat
Un nor plâpând de-un munte de granit.

SUB CURCUBEU

Cu șuiere de lame pe arcer
Furtuna răbufnită 'n gol
Își ascuțea tăișul crunt pe cer.

Și noru 'n ea căzuse mototol
Ca pasărea sorbită
In vâlvătăile unui pârjol.

Părea o minge repezită
Din margine în margine de cer
De-un braț de vijelie 'nebunită.

Și vulturii furtunii l-au rupt cu cioc de fier,
Și fulgerul i se 'mplântă mereu
In trup, ca un hanger.

Apoi căzu 'n adânc furtuna—scurt și greu—
In hău rămase norul, leșinat,
Sub curcubeu.

Cu plumbul suferinții încărcat,
Strivit și vânat șovăia în vid
Aerianul naufragiat.

Dar de din jos, deodată, prin zări ce se deschid,
Un munte—ca o milă imensă de granit—
Spre nor își 'nalță umărul arid.

Și fu o clipă de surâs nemărginit
Când, doborit de chin, s'a răzimat
Un nor plăpând de-un munte de granit.

Sunt zornete stinse și tot mai afunde,
Otravă de moarte mai crud o pătrunde
Și urcă prin straturi de ani, albăstrie,
Paloarea-ți metalică, melancolie,
Ce-mi joacă pe frunte — năluci de vâlvori
Pe tainița 'ncet ruinatei comori.

COMOARA

Imi pâlpoi pe frunte năluci de vâlvori
Ca 'n noapte pe tainița unei comori,
Melancolie, melancolie,
Paloare metalic albăstrie.
Eu sunt o colină pe care se zbate
Văpaia unei comori îngropate.
Uitată din vremuri, își zornăie banii,
Deasupra-i în straturi se vrăfuie anii.
Se zbate comoara mea 'n răvășeală
Că prinde rugină și prinde cocleală.

CÂNTECUL APEI

La tine, Doamne, nu mă 'nalț
Cu muntele lucind in smalț:
De piatră e, dar se scufundă
Nisip mărunț sub apa scundă,
Precum a focului năluca
Tot valul apei o îmbucă.

La tine, Doamne, nu m'avânt
Pe-al vântului desnodământ,
Balaur care 'nghite spații,
Dar târîtor sub constelații,
Ce cade prăvălit din zbor
De abureala unui nor.

Cu stropul, Doamne, mă ridic,
Mai tare cu cât e mai mic:
E Starmă-Piatră, Stinge-Foc,
E Frânge-Vânt, e 'n orice loc,
Subpământean, aerian,
Și e izvor și e ocean.

Murmură 'n râu și 'n mare geme,
E tinerețe peste vreme,
Din nori inchipuie icoane
Și spânzură de bolți amvoane
Ca voia ta pe cer să steie
Prin fulgere și curcubeie.

PORUMBIEII

Când freamătul vostru 'ncunună
Rotundele slăvi sinilii,
Adie spre casa-mi străbună
 Străine solii.

Eu stau la răscrucea de unde
Poteci împotrivă se duc,
Nu-i nimeni să-mi poată răspunde
 Pe care s'apuc.

Sunt singur și nedumerirea
Și chinul spre ceruri le 'ndrept,
Dar, lespede, nemărginirea
 Imi cade pe piept.

Zadarnica inimă bate
Și gândul întreabă 'n pustiu;
Eu tremur în singurătate
 Cuprins ca 'n sicriu.

Dar voi, nestatornice stoluri,
Ghirlânzi fluturate de zbor,
Imi umpleți albastrele goluri
 Cu vis plutitor.

Pe aeriene oceane
Vă leagănă moi adieri,
Topindu-vă 'n zări diafane,
 Fugare păreri.

Și când vă re'ntoarceți la mine,
Ce taină răpită 'n țării
Mi-aduceți în ghiarele fine
 Și trandafirii?

Ce duhuri din lumea de tihnă
Coboară cu voi, porumbiei,
Prietenii opriți în odihnă
Pe umerii mei?

Sunt suflete familiare
Ce-au plâns în acelaș cămin?
Pe foșnet de aripi fugare
Imi pare că vin.

Cu inimă ce se sfășie
Le simt prin ținutul tăcut
Și tainica tovarășie
Mi-e razim și scut.

Veniți că e vreme de cină,
Pribegi călători din văzduh,
Amurgul îmbracă 'n lumină
Coliba de stuh.

Cu vrăji din străinul repaos
În freamătul serii veniți
Pe brațele mele din haos
Cădeți osteniți.

Mi-s mâinile pline de proaspeți
Grăunți pregătiți pentru voi.
O, mult așteptaților oaspeți
Din lumea de-ăpoi,

Ce boabe 'mpietrite și grele
În cupele pumnilor mei
Fărâmele inimii mele...
Cinați, porumbiei!

V I S

Codri de 'ntuneric auie 'mprejur.
Unde e, lumină, geana-ți de azur?
Vaiete de buhnă in adâncuri sună,
Verzi și ageri ochi de haită căpcăună
Imi asvârl din noapte suliți otrăvite.
Mlaștină flămândă pasul mi-l inghite.
Vreau să prind orbiș un razim, dar domoală
Mâna mi-amorțește 'n besna grea, de smoală.

Vreau să fug: șerpi, landră, imi innoadă glesna,
Vreau să strig, dar gura mi-o astupă besna.
Codri de 'ntuneric auie 'mprejur.
Unde e, lumină, geana-ți de azur?

CÂNTEC DE SEARĂ

Soare de vară, soare ce cazi
Departe prin ploi
Și-ți piepteni luminile moi
In cetini de brazi,

Mângăie in trecut și-această
Otavă de parcuri tăiată mereu,
Sufletul meu,
Când seara sub ramuri adastă.

Soare de vară, soare ce cazi
Departe prin ploi
Și-ți undui luminile moi
Prin piepteni de brazi,

Acolo pe 'naltul podiș
Prinzi iarba cu spic ce se 'ndoaie
In tremur de roșu păienjeniș, —
Devale, la mine, e putredă ploaie.

ELEGIA CELOR DOI

Cine e bun, cine e rău,
Scumpo, dintr'amândoi?
Și visul meu și visul tău
Scutură fructe și foi
Peste durerea din noi...

Fost-a pereche nevinovată
Visului unicul faur
In legănarea legendei de aur,
Astăzi căzută și sfărâmată
In *eu* și 'n *tu*.
Inima 'n două li se făcù:

Să se urască — iubind,
Să se blesteme — dorind,
Să se despartă
Când s'au unit,
Dorul iubirii indeplinit
Să li se pară cupă deșartă.

Cine e rău, cine e bun
Când fiecare plânge stingher?
Cine, izbind cu aripi de fier,
Scutură visul în scrum?

O, pe ce țărâm al părerii de rău
Singură te-a lăsat
Sufletul meu, ce l-am vrut lopătat
De luntrea cu nuferi a trupului tău!

ODIHNĂ

Pe maldăre de fân și de 'ntuneric,
Infrânți de oboseală, ne-am culcat.
Deasupra noastră cerul emisferic

De stele grele 'ncovoiat
Era coroana urui pom fantastic
Cu rămurișul spre pământ plecat.

Un somn adânc ne-a cufundat în noapte.
Prin visul nostru stelele cădeau
Ca 'n iarbă fructele răscoapte.

COLIND

Lui N. M. Condiescu

COLIND

Sfântul Petre, părcălab,
Şade 'n poartă la Cetate.
Cine bate, cine bate?
„Om din lume mic şi slab.

Om din lume, ticălos,
C'am iubit flori vătămate
Şi-am lucrat păgânătate.
Raiu-i sus, lumea prea jos.

Sfinte Petre, bob de rouă,
Arde 'n pară om stingher
Ori de-arşiţă ori de ger,
Ori odată de-amândouă“.

Sfântul Petre, părcălab,
Şade cumpănind cu silă,
Dar in urmă mai cu milă
C'a fost şi el om şi slab :

„Ticăloase om mistreţ,
Ce-ai lucrat pogorăminte,
Poate că ți-aduci aminte
De-o ispravă mai de preţ“.

„De-o bărdacă de răcoare
Unui călător străin
Şi-un crâmpeiu de lumânare,
Alta, Sfinte, nu. — Amin“.

Atunci îi deschise poarta
Și-i întinse un potir
Numai rouă, numai mir —
Și'n potir îi dete soarta.

GLAS DIN CÂMP

GLAS DIN CÂMP

Cu stelele în suflet scutate
Pornesc în zori
Când tremurul de foi înrouate

Fărâmițează limpezimi suptiri
De aer fraged —
Copacii mă stropesc cu ciripiri.

Eu râd cu râsul plin ca rodu'n clăi
Și nesfârșit ca hohotul luminii
Pe buze umede de văi.

Și plâng ades pământul când l-aud
Sub arșiță gemând —
Aș vrea cu ploaia plânsului să-l ud.

Nu samăn niciodată ca s'adun,
Adun întotdeauna ca să samăn —
Nici rău nu sunt, nici bun.

Mereu culeg, dar mâinile mi-s goale,
Asvârl mereu,
Iar inima mi-e plină pe răscoale.

Din poala mea tu vii și ciuguli boabe,
Flămândă lume,
Săracă lume plină de podoabe.

Furnale 'nnalte gem peste orașe
Restriștea ta, o fumeșă și-mi par
Făclii lângă sicrie uriașe...

Iar eu rămân umil cum m'am născut :
Spre zările de iarbă și lumină
Mă frâng pe plug și-o iau dela 'nceput.

Sunt pânză de paianjen pe depărtări deșarte,
Surpările din lume ca grindina m'ating.
Cărbuni aprinși prin neguri, ce cad în ape moarte,
Cad stelele din urmă și 'n gândul greu se sting.

SCRISOARE

Pe unde-au fost cocorii innegură corbii;
Dar tot mai știu poteca bătută de-amândoi.
Scânteii de amintire mai ard sub spuza vorbii —
Un pom își lăcrămează cele din urmă foi.

Cu noi pe nesimțite s'au prăbușit frunzare
Și e o destrămare și un desnodământ
Că visul, arătare de pâclă, pierde 'n zare
Și sufletul cu ploaia s'absoarbe în pământ.

G E A M Ă N A

Acelaș sămbure necunoscut
Odată cu viața te-a născut.

Ca mustul cu fructul ești una cu ea,
Tu, moarte, geamăna mea.

În carne te port, în miez de creier te duc,
Amarule, crudule suc.

Spre ploii de noroc cu tine mă sârgui,
Prin vara durerii cu arșiți te pârgui.

Tomnatic, fructul răscopt s'o desprinde:
Suc dulce vei fi și 'ntreg m'ai cuprinde.

Eternă, iarna de-apoi va să cadă:
Dura-vei în mine ca geru 'n zăpadă.

EUTHANASIE

Cu viața care-mi clocotește 'n vine
Ești, moarte, deopotrivă chipul meu ;
Clepsidră-i soarta și nisip sunt eu :
Cu cât descresc în viață cresc în tine.

De-i bine una, iar cealaltă rău,
Simt binele în rău și rău 'n bine
Că una sunteți amândouă 'n mine :
Din mierea vieții gust veninul tău.

Te simt prin tâmpla odihnită 'n palmă
Un val abia ghicit pe apa calmă
Mocnind furtuni sub jocul unduierii.

Vis alb voiu fi în somnul tău topit...
Dar azi, cât încă nu m'ai cotropit,
Ești noaptea scurtă din solstițiul verii.

RUGĂCIUNEA

Sub stele, Doamne, cu pământul frate
Plutesc peste genuni nemăsurate.

Deasupra zodii, besnă dedesupt,
Mă simt de besnă cu pământul, supt.

Ne soarbe-adânc văltoarea de catran,
Flămândă gură de leviatan.

Suntem fărâmitură aruncată
Spre foamea lui prăpăstios căscată.

Mă zguduiu, Doamne, cu pământul, scapăt
In golul neființei fără capăt.

Și, doi o spaimă, izbucnim deodată
Spre soare el, și eu spre tine, Tată.

Vulcani de rugăciune și de lavă,
O desnădejde asvârlim în slavă...

...Și simt că rugăciunea e, Doamne, o dovadă
Că tu te 'nalți din mine în ea ca seva 'n mladă,

Cum lava spune 'n vijelios desnodământ
De-o inimă de soare ce arde în pământ..

Că iată-ne : sub tine și sub soare
Ne regăsim — fărâme plutitoare.

Senin privesc în jos și nu mă sperii :
Pe-adâncul nimicirii și-al tăcerii,

Sunt candelă sub bolțile divine —
In haos spânzur, dar atâră de tine.

CÂNTEC DE-ADORMIRE

CÂNTEC DE-ADORMIRE

Motiv verlainian

Luminile de ierburi deslipite
Se reculeg în soare ca s'apună —
Desfă-te, suflete, dintre ispite
Și 'n trup te-adună.
Un leagăn e, și culcă-mi-te'n el.
Sunt plin de somn ca un mormânt de duhul morții.
Ne-o legăna încet, încetinel,
Cu grijă mâna sorții.

Și fără graiu, un cântec de-adormire
Pe oboseala noastră va să cadă —
Tomnatică 'mpăienjenire
Pe-o veștedă livadă.
De câte-au fost, de câte-or fi
Nu va cânta, nu va șopti
Ca nici să știm nici să simțim
Când adormim.

Doar luna jumătate s'o legăna în gol
Ca noi domol,
Asemeni unui leagăn ce poartă 'n infinit
Un prunc de mii de veacuri adormit
In cântece de stele căzătoare.

NOUL ADAM

Lui Al. Busuioceanu

I. PARADIS

Un rob eram și m'ai făcut titan.
Prin fumul miilor de ani mi-apare
Vedenia Edenului tiran.

Neintrerupta stelelor mișcare
Rotea melodioasă în abis;
Pământul, ca un cap de mire 'n zare,

Se 'ncununa cu focul lor. Un vis
Ne legănă, treziți pe jumătate,
Cu somnoroasa-i lene 'n Paradis.

Ardeau aceleași zăriști ne 'nserate,
Aceleași roade spânzurau de ram,
Aceleași flori de nimeni scutate.

Iar noi, din mila ta, le admiram,
Ne covârșiau minunile divine
Și, mici, în umbra lor ne 'nfășuram.

Dorinți, mijite-abia, muriau de sine
În sațiu greu și 'n toropeală grea
Și-acel nemăsurat și veșnic bine

Mai tare ca osânda ne durea...
Văd mâna Evei, moale, cum adie
Voind ceva și neștiind ce vrea.

Șerpuitoare ca o melodie,
Un rod din mărul cel oprit a rupt;
Dar creanga s'a mișcat — și vijelie

Cutremură repausu 'ntrerupt
Și fulgere 'n văzduh se 'ncăierară
Căzând orbiș în mare dedesupt.

Se 'ncrucişau prin volbura stelară
Un vuiet lung şi-un hohot neştiut
Şi lumile 'n adânc se turburără...

Atunci — mărire ție! — am căzut.

II. TRUDA

Un rob eram şi m'ai făcut titan
Din ziua 'n care mi-ai turnat în trup
Osânda muncii — soartă şi liman.

Din stânca vieţii viaţa mea o rup,
Vârtej de forţe 'n pieptul meu s'agită
Cum zbârnâie albinele în stup.

Cununa nemuririi, veştejită,
Mi-ai desfoiat-o, Doamne, de pe cap
Şi 'n schimb mi-ai dat o floare de-o clipită.

Dar clipa mea e cupa unde 'ncap
Voință, trudă, vis și libertate
Cu care setea vieții mi-o adap.

E 'nveninat pământul de păcate,
Dar numai astăzi, în amarul lui,
Îți gust nemărginita bunătate.

Trudesc, trăiesc — și lupt și cad și sui —
Ce tainică putere mă avântă
Că tot ce-ating înmlădii și supui?

Pământu 'n sărbătoare se 'nveșmântă
Și fapta mea-i oglindă 'n care vezi
Lumina Paradisului răsfrântă.

În brațul meu ești, Doamne, și lucrezi
Și 'n truda mea, cu mine laolaltă,
Te bucuri sângerând ca să crezi.

Tu inimă de flacăra, tresaltă!
Ei trec măreți în raza dimineții, —
De ropote vuieste bolta 'nnaltă

Și duduie pământul luminat:
Sunt mulți și sfinți și falnici ca profeții —
E însuș Dumnezeu multiplicat

În frații mei, în faurii vieții.

C E L L A L T

Eu râd în hohot și glumesc...
Prietenii vechi de voie bună,
Adesea râsul omenesc
E fluture pe-o mătrăgună.

În râsul meu s'a spart o stea
Și-o floare se desfoaie peste
Atotvremelnicia mea —
Eu râd ca să nu prind de veste.

Asvârl pe-adâncurile reci
Un hohot de beteală rară,
Dar cineva, ca dintr'un beciu,
Parcă mi-l miorlăie și-l zbiară.

Apocaliptic cavalier,
Îi simt scheletica făptură,
Mă țintuie cu ochi de ger,
Mă 'ngână în caricatură.

N O R

Un gând: un câmp în soare. Dar Nor-Intunecat
Cu amenințătoarea lui umbră l-a vărgat.
Și nu știu, nor aavea ori, Doamne, pasul tău
Trecu umbrind din margine 'n margine de hău.
Apeși tu 'n cer călcâiul ori tună din senin ?

De-ar fi 'ndoiala, Doamne, ciorchine (de venin),
Ți l-aș zvrâli sub talpă să văd cum bob cu bob
În pulberea pierzării se zdrumică în zob.

Că iată, eu țărâna o 'ndur, trudit argat,
Dar gând și câmp sub norul de umbră s'au vărgat:
Răstorni tu 'n ceruri brazda pe care eu o fac ?
Găsi-va vrejul firav acolo un arac ?
Va înflori la tine ce-a 'nmugurit în glod
Și ce-a 'nflorit aicea va prinde-acolo rod ?
Strângi tu din holda lumii cerescul seceriș ?

Abate, Doamne, norul cel orb din luminiș !

TRUP DE FUM

Dintr'o pânză străvezie
De păianjen vreau să-ți fac
Un aerian hamac,
Plutitoare să te ție
Între vârfuri de copac.

Somn în leagăn să-ți prelingă
Greierușii câmpenești,
Praf de lună să te ningă,
Mâna mea să nu te-atingă
Să nu mi-te veștejești.

Către tine doar să suie
Gândul vis și gândul viu,
Trup de fum trandafiriu,
Între ce e și ce nu e
Că te am — atât să știu.

R E P A O S

Sur, muntele asupra mea veghează
Cu piscuri peste zbuciume ce tac.
Repaosul îmbobocește 'n pază
Ca nufărul pe lac.

Sunt încă cerbul prigonit, flămând,
Cu rana pe colnice sângerând.

Furtună, tu m'ai biciuit ades
Invălmășind spumate herghelii
Cu șuier și nechez în vijelii
Pe drumul meu de șes.

Furtună, tu ades te-ai răbufnit
In plopii drepți ai gândurilor mele
Și-adesiori — nuiiele —
Cu vârful la pământ i-ai indoit.

Adoarme-ți armăsarii tăi nebuni
In fund de peșteri și de văgăuni
Pe unde apa 'n picuri tot mai plânge
Ca rana 'n cei din urmă stropi de sânge.

Sur, muntele asupra mea veghează,
Repaosul e lac neondulat
Ce oglindește piscuri tari de pază
Cu tâmple răzimate de cerul înstelat.

P R O G R E S

Te văd în câmp, te văd în munți, te văd pe mări,
Și sub pământ și sus în aer: pătimașă
Intrecere-a flămândeii căutări,

Văpaie a voinței uriașe
De-a fi mai mult decât ți-a fost sortit de cer
Și de-a croi bătrâneii datini noi făgașe.

Știu gândul tău — cutezător scafandrier
S'afundă 'n valul submarin și subteran
Să smulgă ultimul grăunte de mister.

Din est în vest, din nord spre marea cu mărgean,
Văd lebădând lunecătoarele vapoare
Pe-albastre netezișuri de ocean.

Văd trenurile cum fulgerătoare
Infig în zări iuțeală de săgeți,
Văd sfori de fier ca razele de soare,

Simt undele ce 'n lume le trimeți
Ca dintr'odată 'n orice loc s'asvârli gigantic
Voința ta și glasul tău și gândul tău semeț.

Te văd legând Pacificul de-Atlantic
Și continent de continent,
Pământul nou adăugându-l celui antic.

Și globul tot din orient în occident,
Din nord în sud, e prea îngust ca să mai țină
Potopul tău nețărnut și violent.

Mai sus, mai sus! Deasupra ta se'nclină
Pe rotitorul cerului cadran
Ciorchini de stele, zodii de lumină...

Văd zborul tău de cavalier aerian:
Pe pajura de tine născocită
Te'nalți să sameni geniul uman

În stearpa Universului orbită...

O tu, trufașă cugetare 'n mers,
Te văd în vremi și 'n spații moarte risipită
Și 'n urma ta, pe bobul viu de Univers,

Sub pulberea de aur a marilor idei,
Rânjește barbaria pe labe tari de lei,
Iar inima se 'nneacă în desnădejdea ei —

Sub pulberea de aur a marilor idei.

FĂNTÂNILE TRECUTULUI

Lui V. Voiculescu

FÂNTÂNILE TRECUTULUI

Fântâni la drumul vechiu de țară,
Așezăminte strămoșești
Ce adânciți lumini cerești
In apa clară ;

Bătrâne danii din străbuni,
Mulțimea veșnic crezătoare
Vă soarbe apa făcătoare
De — minuni.

Ce brusc-redeșteptat ecou
Mă uluie din când în când
Pe urma gloatelor de rând ?
Sunt Omul-Nou :

Mă 'nchin la sori nerăsăriți,
Iar murgu-mi paște
Pe câmpii încă ne'nverziți,
Sub talpa-mi zac dușmani striviți
Mai innainte de-a se naște.

Cuvântul meu e profeție :
Boltește noul firmament
Vestind a treia Impărăție
Și-al treilea Testament.

Pictesz icoane noi — de sfinți
Ce vor să vie,
Izbesc in stâncile fierbinți
Și-aștept — o nouă apă vie.

Dar arșița și praful greu
Cu jar m'adapă...
...Și-mi plec pe vechea voastră apă
Armura secolului meu.

Dar când din unda liniștită
Vreau chipul nou să mi-l adun,
Din fund, sub casca-mi oglindită,
Zâmbește galeș — un străbun !

INGERUL SLAVEI

Lui Ion Barbu

INGERUL SLAVEI

Cântecul nou, cântecul nou
Multiplicat din ecou în ecou
Suie 'n zadar și cade 'napoi,
Lac prăbușit în matcă prin ploi.

Alb porumbiel strălucitor,
Bulgăr de marmură 'n zbor,
Suie stingher, cade stingher —
Unde ești, inimă, razim sub cer?

Cruntă e vremea, tineri poeți,
Vinul venin, crinii scaeți,
Sufletu 'n piatră stratificat —
Ingerul slavei cade 'mpușcat.

A P R O A P E

O, inima, fântână țâșnitoare,
Se smulge din străfunduri de tăceri,
Aruncă volbura-i clocotitoare

Și vârfulie puteri peste puteri
Sorbită tot mai sus; — dar oricât suiu,
Tu și mai mult decât prea mult îmi ceri.

Aproape mi-ești. De-ar fi să te supui...
Dar știu: ca să te-ajung, e o isbândă
Ce nu-i a mea și nu-i a nimănui.

Indură-te de-o inimă plăpândă,
Tu, ram peste fântâna țâșnitoare
Și peste clocotirea mea flămândă,

Și lasă mila ta să cadă floare
Pe creștetul de ape sfărâmate,
Iar apele ce s'au zdrobit în soare

Recadă 'n mine pline de mireasmă
Și vrednice să-ți odihnească fața
Pe-oglindă de aiasmă.

CÂNTEC TRACIC

Lumină de aur turnați din ulcioare

Și puneți pe 'naltele voastre tristeți
Coroane de coarde de viță, coroane
Cu frunză mierie și grele broboane
De struguri ca piatra de preț.
Și umpleți cu flacăra gâlgăitoare
Bărdaca de lut.
Pământul e rece, e negru și slut ;
Scălțați-l în aur de soare.

Lumină de aur turnați din ulcioare.

Vremelnica slavă în pulbere zace,
E drumul prundit cu fărâme de zei.
Prietenii, în umbră de-amurg, pentru ei
Se tânguie veacul pe văile trace.
Pustiu e pământul și era săracă,
Pe zeul beției, ajuns nevoiaș,
L-au pus într'o cramă argat simbriaș.
Să bem pentru el o bărdacă !

Lumină de aur turnați din ulcioare.

E noapte rotundă sub cer stâmpărat,
Un curpen imens e Calea-lactee
Din ramură 'n ramură împovărat
De struguri ce 'n besună scânteie.
În boabe de stele lumina e vin.
Și dacă pământul e slut și e orb,
Din vinul luminii mi-e sete să sorb.
Prietenii, eu pentru suflet închin.

S E A R Ă

Coboară păsări cu sfială
Pe fumurii momâi
Și fiecare oboseală
Își cată, grea, un căpătâiu.

Atărnă 'n cerul de cenușă
O margine de lună moartă
Incovoiată ca o toartă
De căldărușă.

Tăcere în tăceri te simți
Și seara e ca serile
Când greieri rod cu mii de zimți
Tăcerile.

CUVÂNTUL TĂU

Cuvântul tău n'ajunge pân' la mine.
Ascult în haos și nimic n'aud.
Vorbești ca din adâncuri submarine:
Talazuri bat, urlând, în țărmlu' ud.

Ești măduva ce suie viața 'n muguri,
În coaja lumii eu sunt faldul spart;
Te 'ncingi cu mii de inelare cruguri
Ce, unduin spre margini, ne despart.

Cuvântul tău n'ajunge pân' la mine.
Aștept porunca lui ca un argat:
La marginea moșiilor divine
Mă simt murind și 'n seamă nebăgat.

Cuvântul tău e clopotul din turlă
Vibrând zadarnic peste-un bărăgan
Când între tine și 'ntre mine urlă
Păcatul meu cu glas de uragan.

EU AM TRĂIT

De besna ta, o moarte, nu mă tem,
Eu am trăit —
Și știu că va să vii. Deci, nu te chem.

Că dacă Domnul m'a deosebit
Din marea umilință populară,
A fost ca mai adânc s'o simt: eu am trăit.

Cu sete de albine-am adunat
Nectarul din grădinile femeii,
Dar mierea dragostei m'a 'nveninat.

M'am împărțit prietenilor mei
In clipele de aur și de scrum
Prin mine să-i îmbun și eu prin ei.

Și 'n sus, pe drumul fără căpătaiu,
Prin colți de stâncă pașii mei călcară
Și-avui ades prăpăstii sub călcăiu.

Și trăsnetul mi-a doborât înalții
Stejari ai năzuinții,
Dar din nădejdea mea zbucliră alții.

In viață crezul meu e ca un steiu:
Oricât de greu ciocanul sorții cade
Nu-l sfarmă, ci doar scapără scantei.

Când ce clădeam s'a dărâmat, am reclădit;
N'am izbândit ca Meșterul Manole,
Dar am zidit mereu: eu am trăit.

Și-ades, plătit cu trude sângerii,
Tot cerul l-am răsfrânt
In iezere de limpezi bucurii.

De besna ta, o moarte, nu mă tem,
Eu am trăit —
Și știu că va să vii. Deci, nu te chem.

Tu, — paraclisierul năimit
Ce stinge candelabrele 'n altare
Când liturghia vieții s'a sfârșit.

Eu am trăit.

PASĂRE ALBĂ

Lui Tudor Vianu

PASĂRE ALBĂ

Pasăre tainică, pasăre albă,
Fulger prin noapte-abia licărit
Dinspre apus spre răsărit,
Pasăre tainică, pasăre albă.

Greu e pământul de plânsete ud,
Țipătul groazei tale l-aud,
Spintecă noaptea ca un cuțit
Dinspre apus spre răsărit.

Pasăre tainică, pasăre albă,
Ce lași pe țărnul din asfințit ?
Cuib părăsit — trup putrezit...
Pasăre tainică, pasăre albă.

Moartea-i ca noaptea : gol despicat.
Intre izvor și mare aruncat,
Trecere-i trupul vremelnic și slab :
Lunecă sufletul ca printr'un jgheab.

Pasăre tainică, pasăre albă,
Dincolo rád fericite grădini
Insule 'n haosul sfintei lumini,
Pasăre tainică, pasăre albă.

ȚĂRMUL DE DINCOLO

Țărmul de dincolo de mare,
Invăluitul Finister,
E poate margine de cer
Și poartă către alt mister,
Iar pentru gând cutremurare,
Hotar de jar, străjer de ger.

Ajuns-au oare câți plecară?
Plecații nu ne mai răspund.
Și sunt pe mare ca un prund
Ce cade surd și greu la fund—
Ca moartea, marea e amară
De câte taine o pătrund.

Țărmul de dincolo de mare
O fi grădină ori pustiu
Ori sloiu polar și argintiu?
Nici tu nu știi, nici eu nu știu—
Și orice navă dusă 'n zare
S'a dus pe veci ca un sicriu.

PE VÂRF

Între speranțe și păreri de rău
Mi-am clătinat eu inima prin veac :
Părerilor de rău să le ghicesc un leac,
Speranțelor, o pârgie în hău.

DESMĂRGINIRE

DESMĂRGINIRE

Și de pe vârf de munte mă voiu sui pe-un nor.
Zi grea, cutremurată va fi, o zi de-adio,
Când inima-mi, de tine, fășii voiu deslipi-o,
Amară frumusețe, pământ rătăcitor.

Voiu sfărâma sub pleoape tot spațiul din jur
Și-mi voiu culcă suspinul pe norul meu: șalupă
Ritmată de arhangheli, la proră și la pupă,
Cu aripile vâsle prin valul de azur.

Oceane de văzduhuri s'or lumina rotund
Prin stele-arhipelaguri șalupa mea să treacă,
Iar tu, frumoasă lume, să-mi pari o piatră seacă
Scăpând rostogolită spre-adâncuri fără fund.

Mă va 'nvăli, spumoasă, pe creștete de hău
O pretutindenească vibrare de lumină
Și m'oiu topi în boare de muzică divină,
Despovărat de zgura părerilor de rău.

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
Țara de peste veac	6
Cântecul Dunării	8
Iisus prin grâu	10
Rugă de toamnă	14
Reculegere	16
Cântec de pescar	18
Terține patriarhale	20
Cântec de munte	24
Călătorul	26
Amiaza	28
Elegie	30
Troița	32
Jgheabul	34
Molimă	38
Duminică	40
Sub curcubeu	42

	Pag.
Vila Blanca	44
Comoara	46
Cântecul apei	48
Porumbieii	50
Vis	54
Cântec de seară	56
Elegia celor doi	58
Odihnă	60
Colind	62
Glas din câmp	66
Scrisoare	68
Geamăna	70
Euthanasie	72
Rugăciunea	74
Cântec de adormire	78
Noul Adam :	
I. Paradis	82
II. Trudă	85
Cellalt	88
Nor	90
Trup de fum	92
Repaos	94
Progres	96
Fântânile trecutului	100
Ingerul slavei	104
Aproape	106
Cântec tracic	108
Seară	110
Cuvântul tău	112
<u>Eu am trăit</u>	<u>114</u>
Pasăre albă	118
Țărnuț de dincolo	120
Pe vârf	122
Desmărginire	124

INSTITUTUL DE
ARTE GRAFICE
„CUGETAREA“
P. C. GEORGESCU-DELAFRAS
BUCUREȘTI, IV
STR. POPA NAN, 21

50 lei

PREȚUL LEI 50.—